اختلاف در قرائات مبتلی به در نماز

نکته دیگر؛ دیروز من وارد شواهدی شدم. گفتم یکی از مواردیکه نشان میدهد که این جور نیست که همه، همه چیز را واضح بدانند، فرمایش موردی خود جناب کاشف الغطاء است. آن هم نه در یک فرع فقهی که در صد سال یک بار محقق شود. در محل ابتلاء ترین فرع فقهی متشرعه است که شبانه‌روز مشغول آن هستند. راجع به نماز است. در این جور فرع فقهی خود آشیخ جعفر دو فتوای جانانه در کشف الغطاء میدهد. شاگرد شاگرد ایشان درجواهر فرمودند «و لقد تجاوز الشیخ الاکبر». یعنی این جور به میدان فتوای ایشان رفتند. معلوم میشود که ایشان محکم یک چیزی را فتوا میدهند ولی مثل صاحب جواهر «لقد تجاوز» میگویند. دومین فتوای ایشان را هم در قرائات عشر در کردند. جالب هم این است؛ به‌عنوان پیشرفت بحث طلبگی عرض میکنم؛ خود کاشف الغطاء را ببینید؛ بعد از اینکه این فرمایش را فرمودند، این عبارت را دارند:

> **ثمّ لا يجب العمل على قراءتهم إلا فيما يتعلّق بالمعاني ، ... ومراعاة قراءة أُبيّ لا تخلو من رجحان ؛ لما دل على أنّها توافق قراءة الأئمّة عليهم‌السلام ؛ لقول الصادق عليه‌السلام إن كان ابن مسعود لا يقرأ على قراءتنا فهو ضال ، وإنما نحن نقرأ على قراءة أُبي[1]**

«ومراعاة قراءة أُبيّ لا تخلو من رجحان»؛ نزد ایشان قرائت اُبیّ‌بن کعب رجحان دارد. **«لما دل على أنّها توافق قراءة الأئمّة عليهم‌السلام؛ لقول الصادق عليه‌السلام»؛** روایت معروف کافی شریف را میآورند. **«إن كان ابن مسعود لا يقرأ على قراءتنا فهو ضال، و إنما نحن نقرأ على قراءة أُبي».** بهخاطر این روایت کاشف الغطاء میفرمایند رجحان با قرائت اُبیّ‌است. حال همینجا با این فرمایشی که گفتید واضح است، دو فتوای محل ابتلاء دادید. در محل ابتلاء فتوا دادید. اولی آن این بود که مراعات این محسنات بهطور مطلق نیازی نیست؛ این اولی بود. دومی این بود که فرمودید حتماً باید از عشر تجاوز نکنید. فقط متابعت عشر جایز است؛ «لا موافق العربیه»؛ موافقت عربیه چیست؟! حتماً باید بهدنبال اینها باشیم. شما این دو را فرمودید ولی در جواهر به هر دو اشکال میکنند. «و قد عرفت ما فیه»؛ یعنی حتماً لازم نیست ما تابع عشر باشیم. «ما وافق العربیه» باشد کافی است، صاحب جواهر این را فرمودند با بحثهای خودشان.

---

[1] كشف الغطاء عن مبهمات الشريعة الغراء - ط الحديثة نویسنده : كاشف الغطاء، الشيخ جعفر جلد : ۳ صفحه : ۱۸۰

به روزرسانی شده 24 فوریه 2026 14:45:41 توسط ... .